Maa- ja metsätalousministeriö
lainsäädäntöneuvos Katri Valjakka
neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori

MUISTIO
12.2.2018

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI EUROOPAN UNIONIN SUORISTA TUISTA MAATALOUDELLE ANNETUN LAIN 24 §:N JA MAA- JA PUUTARHATALOUDEN KANSALLISISTA TUISTA ANNETUN LAIN 3 §:N MUUTTAMISESTA (HE 4/2018 vp)

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettua lakia (193/2013) ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia (1559/2001) nuoren viljelijän tuen osalta.

Kuluvan ohjelmakauden monivuotista rahoituskehystä 2014—2020 koskevaan väliarvioon liittyen on 13.12.2017 annettu ja 30.12.2017 voimaan tullut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2393 eli ns. koontiasetus, jota sovelletaan pääosin 1.1.2018 lukien. Koontiasetukseen sisältyy säännökset Euroopan unionin yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvien asetusten, kuten suoria tukia koskevan asetuksen (EU) N:o 1307/2013 ns. *tukiasetus*, muutoksista. Viimeksi mainittuun asetukseen sisältyi muutos muun muassa nuoren viljelijän tuen osalta.

Voimassa olevan tukiasetuksen mukaan Euroopan unionin suorien tukien järjestelmän mukaista nuoren viljelijän tukea voitaisiin myöntää jatkossakin enintään viideltä tukivuodelta, mutta tuen myöntämisen viiden vuoden enimmäisajanjaksosta ei enää vähennettäisi niiden vuosien määrää, jotka ovat tilanpidon aloittamisen tai tilanpidon aloittamista seuraavan tukivuoden ja ensimmäisen nuoren viljelijän tukea koskevan hakemuksen jättämisen välillä. Tukivuodesta 2018 lukien nuoren viljelijän tukea myönnettäisiin viiden vuoden ajaksi ensimmäisestä hakuvuodesta lukien edellyttäen, että nuoren viljelijän tukea on haettu viiden vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta. Muutos koskee vuoden 2013 jälkeen tilanpidon aloittaneita nuoria viljelijöitä.

Voimassa olevan tukiasetuksen mukaan jäsenvaltiot voivat päättää, että ennen vuotta 2014 tilanpidon aloittaneisiin nuoriin viljelijöihin sovellettaisiin aiemmin voimassa ollutta Euroopan unionin lainsäädäntöä nuoren viljelijän tuen myöntämisen enimmäisajanjaksosta. Tämä seikka sisältyy nyt käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen sisältyvään ehdotukseen Euroopan unionin suorista tuista annetun lain muuttamisesta.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi asiallisesti vastaavalla tavalla kuin Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettua lakia. Näin ollen jatkossakin sekä kansallisesti rahoitetun että Euroopan unionin suorien tukien järjestelmässä myönnettävän nuoren viljelijän tuen saamisen ehdot ja tuen enimmäisajanjakso vastaisivat toisiaan.

Lait on tarkoitettu tuleviksi voimaan mahdollisimman pian. Lakimuutosten on välttämätöntä tultava voimaan ennen ns. päätukihaun avaamista ensinnäkin siksi, että suorien tukien järjestelmän mukainen nuoren viljelijän tuki voitaisiin myöntää Euroopan unionin muuttuneen lainsäädännön mukaisena tukivuodelta 2018. Kansallisen nuoren viljelijän tuen osalta ehdotetun lakimuutoksen voimaantulo ennen päätukihaun alkamista on välttämätöntä paitsi lain selkeyden niin myös tukijärjestelmien yhdenmukaisuuden vuoksi. Nuorten viljelijöiden tukia haetaan päätukihaun yhteydessä.